

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Krizový akční plán cestovního ruchu v České republice 2020-2021

Ministerstvem pro místní rozvoj, jako ústředním orgánem státní správy v oblasti cestovního ruchu, byl zpracován materiál „Krizový akční plán cestovního ruchu v České republice 2020-2021“ (dále také „Krizový akční plán nebo Akční plán“). Krizový akční plán navazuje na aktuální Konceptci státní politiky cestovního ruchu ČR 2014-2020 (usnesení vlády ze dne 27. března 2013 č. 220) a připravovanou Strategii rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021-2030 a vychází i z materiálu „Záchraný plán cestovního ruchu v ČR“, který byl zpracován profesními asociacemi, zastupujícími organizace v cestovním ruchu.

Do ledna 2020 cestovní ruch (dále také „CR“) představoval významné odvětví národního hospodářství a jeden z nástrojů regionálního rozvoje. V návaznosti na epidemii COVID-19 a realizovaná preventivní opatření došlo u tohoto segmentu k tak zásadním ekonomickým dopadům, že ohrožují existenci jednotlivých podnikatelských subjektů. Situace se zhoršovala od průběhu února 2020 v důsledku rapidního celosvětového šíření onemocnění COVID-19, kdy jednotlivé státy začaly postupně zavádět preventivní opatření zaměřená na omezení šíření nemoci (např. omezení cestování do rizikových zemí, omezení pořádání kulturních a volnočasových akcí atd.).

Situace v ČR vygradovala vyhlášením nouzového stavu a zavedením opatření Vlády ČR a následně Ministerstva zdravotnictví (např. uzavření vnitřních hranic, omezení pohybu obyvatel ČR, zákaz vykonávání určitých služeb, který vedl k uzavření celé řady provozoven v oblasti CR včetně ubytovacích, stravovacích zařízení, kulturních institucí, turistických informačních center, památek a dalších atraktivit CR, sportovišť). Výše uvedenými opatřeními došlo k bezprecedentnímu narušení tohoto sektoru - poskytování služeb občanům s přesahem do dalších odvětví národního hospodářství. Dochází k zásadnímu ohrožení 3% podílu výkonu odvětví na HDP ČR, 4,5% podílu na celkové zaměstnanosti, 24,5% podílu na celkovém exportu služeb. Omezení, respektive úplné zastavení řady podnikatelských aktivit ohrožuje i ekonomiku regionů a především udržení pracovních míst v regionech. Tento Akční plán nastiňuje možnosti obnovy odvětví cestovního ruchu, navrhuje jeho věcný, procesní a finanční rámec.

Cílem Akčního plánu je přispět k nastavení protikrizových opatření, které udržitelným a efektivním způsobem umožní obnovu odvětví cestovního ruchu. Tedy na jedné straně dosáhnout předkrizových hodnot výkonnosti CR a na druhé straně minimalizovat možné negativní dopady CR na regiony ČR. Zásadní podmínkou realizace jednotlivých opatření je věcná spolupráce ústředních orgánů státní správy a dalších odborných institucí.

Rámcově je restart odvětví rozdělen do čtyř fází (krize, restart domácího cestovního ruchu, částečné otevírání hranic a obnova leteckých spojení), s čímž souvisí i načasování jednotlivých opatření. Z časového hlediska jde o odhady, jelikož restart domácího, příjezdového i výjezdového CR v prvé řadě závisí na vývoji epidemiologické situace v ČR i v jednotlivých světových destinacích a zdrojových trzích. V návaznosti na aktuální vývoj a průběžné vyhodnocování jeho dopadů může dojít k úpravám jednotlivých opatření. Předkládaný Krizový akční plán se zabývá primárně fází krize a restart domácího cestovního ruchu, následně bude ve druhém pololetí roku 2020 Vládě ke schválení předložena výše avizovaná Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021 – 2030, včetně navazujícího akčního plánu pro další dvě fáze restartu odvětví cestovního ruchu.

Krizový akční plán zahrnuje 6 tematických prioritních okruhů (Financování CR a podpora zvýšení poptávky po službách CR, Ochrana spotřebitele a rovné podmínky podnikání, Integrovaný marketing, Sběr dat a analytická práce, Podpora zaměstnanosti a Řízení / Systém) a 16 opatření.

Prioritní okruhy a opatření Akčního plánu	
Financování CR a podpora zvýšení poptávky po službách CR	<ol style="list-style-type: none"> 1) Snížení sazby DPH ve službách CR 2) Podpora zvýšení poptávky po službách CR „Dovolená v ČESKU“ 3) COVID III 4) Kompenzační bonus pro OSVČ a jedno / dvou členné s.r.o. 5) Program COVID-nájemné 6) Nastavení jednotné metodiky výkladu pravidel pro ošetření veřejné podpory v CR 7) Revize nastavení Národního programu podpory CR v regionech
Integrovaný marketing destinací	<ol style="list-style-type: none"> 8) Příprava a realizace marketingového plánu pro příjezdový CR

	9) Realizace rámcové marketingové kampaně #světovéČesko na podporu DCR 10) Kampaně DMO a krajů včetně tvorby speciálních produktů CR 11) Podpora budování pozitivního vztahu rezidentů k CR (akce letiště - představení letiště občanům, přestavení fungování hotelů, programy pro školy)
Podpora zaměstnanosti	12) Prodloužení a modifikace programu Antivirus
Ochrana spotřebitele a rovné podmínky podnikání	13) Zákon o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na odvětví CR (Lex voucher) 14) Novela zákona o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti CR.
Sběr dat a analytická práce	15) Analýza dopadů krize a vládních protikrizových opatření na CR a benchmarking s vybranými zeměmi EU, predikce vývoje a monitoring návštěvnosti
Řízení / Systém	16) Podpora a koordinace obnovení provozu služeb CR

Akční plán vznikl participativním přístupem, nastavení Akčního plánu bylo od počátku konzultováno s externími partnery v rámci tzv. Expertního pracovního týmu pro restart CR (MMR, CzechTourism, Fórum cestovního ruchu, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, Asociace hotelů a restaurací, Svaz léčebných lázní ČR, Letiště Praha, a. s., Komise Rady Asociace krajů pro CR / Asociace organizací cestovního ruchu). V rámci procesu nastavení jednotlivých opatření probíhaly konzultace s MPO a MF. Vypracovaný materiál byl postoupen k připomínkám členům Pracovní skupiny pro cestovní ruch náměstka ministryně pro sekci regionálního rozvoje tvořené zástupci veřejné správy (zejména MPO, MŽP, MK, MŠMT), samosprávy (Komise Rady Asociace krajů pro CR, Svazu měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR), podnikatelů (Fórum CR, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, odborový svaz zaměstnavatelů v CR, Letiště Praha), akademické veřejnosti a dalších partnerů. Materiál byl zároveň projednán na zasedání Národní ekonomické rady vlády (výstupem bylo stanovení tří priorit a to snížení sazby DPH ve službách cestovního ruchu, projekt Dovolena v Česku a Prodloužení a modifikace programu Antivirus).

S ohledem na rozsah krize v odvětví cestovního ruchu, nutnost rychlé reakce při zavádění nápravných opatření a vzhledem k předjednání materiálu s dotčenými partnery došlo ke zkrácení meziresortního připomínkového řízení¹. Materiál byl předložen ke stanovisku všem ministrům, místopředsedovi vlády, vedoucímu Úřadu vlády České republiky (Odboru kompatibility Úřadu vlády, Odboru vládní legislativy Úřadu vlády), předsedovi Svazu měst a obcí ČR.

K materiálu se vyjádřilo 10 připomínkových míst, celkem bylo obdrženo 45 připomínek, z toho bylo 32 připomínek zásadních (21 vysvětleno, 8 akceptováno, 3 částečně akceptováno) a 13 připomínek doporučujících (1 vysvětleno, 6 akceptováno, 4 částečně akceptováno, 2 vzato na vědomí). Většinu připomínek se podařilo vypořádat.

Materiál je předkládán s rozporem s SMO ČR (dvě připomínky týkající se opatření na snížení DPH v CR a kompenzační bonus – jedná se o plošná opatření s dopadem na CR, avšak prostřednictvím Krizového akčního plánu nelze řešit dopad hospodářské krize způsobené COVID-19 na obce, jedná se o širší problematiku. Dopad kompenzačního bonusu pro obce do 3 tis. obyvatel je v řešení v návaznosti na USNESENÍ č. 1135 Poslanecké sněmovny ze 49. schůze ze dne 26. 5. 2020 ke kompenzaci za snížení daňových příjmů obcí a krajů v důsledku výpadku kompenzačního bonusu. Pokud by podpora MSP a podnikatelským subjektům v CR nebyla vyplacena, socio-ekonomický dopad na obce by byl mnohem větší (nárůst nezaměstnanosti; dopad na rozsah nabídky služeb, volnočasových a kulturních aktivit v regionech; tendence přemísťování obyvatelů za prací do měst; atd.).

Krizový akční plán respektuje principy udržitelnosti, cílem opatření je na jedné straně obnovit výkonnost odvětví CR, na druhé straně minimalizovat možné negativní dopady cestovního ruchu na destinaci, životní prostředí i rezidenty. Krizový akční plán navazuje na Koncepti státní politiky cestovního ruchu ČR 2014-2020, která byla posuzována z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA²).

Nad rámec Krizového akčního plánu MMR realizuje kontinuální aktivity zaměřené na podporu systému řízení CR, rozvoj návštěvnického managementu v regionech i podporu udržitelných forem CR.

Cílovými skupinami Krizového akčního plánu jsou podnikatelské subjekty ve službách CR, zaměstnanci ve službách CR, destinace a jejich rezidenti. Krizový akční plán reflektuje principy rovných příležitostí a zákazu diskriminace. V CR dlouhodobě pracuje větší zastoupení žen (podíl žen na zaměstnanosti

¹ V souladu s jednacím řádem vlády MMR požádalo o udělení výjimky ke zkrácení meziresortního připomínkového řízení. Výjimka udělena dopisem č.j.: 18376/2020-UVČR.

² Stanovisko MŽP bylo vydáno dne 14. září 2012.

v CR dosahuje 53,4 %). Realizace opatření Krizového akčního plánu zvýší možnosti účasti specifických cílových skupin návštěvníků, jako jsou děti a mládež, rodiny s dětmi, senioři a hendikepovaní.

Dílní aktivity Akčního plánu spadají do věcné působnosti ostatních orgánů státní správy, územně samosprávních celků atd.

Mezi nejvýznamnější finanční nástroje Krizového akčního plánu lze zmínit státní rozpočet a fondy EU. S ohledem na průřezový charakter CR může být implementace Strategie zajištěna nejen prostřednictvím rozpočtu MMR, ale i ostatních resortů. S ohledem na regionální dopad i vazbu na podnikání v CR bude nutné nad rámec rozpočtu MMR zajistit i zdroje na kofinancování prostřednictvím rozpočtů územně samosprávních celků i podnikatelů.

Krizový akční plán je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a každé jednotlivé opatření uvedené v Akčním plánu, nebo realizované na základě Akčního plánu bude posuzováno s ohledem na slučitelnost s právem EU, a bude-li mít povahu právního předpisu, bude vládě předloženo, v souladu s čl. 17 odst. 1 Metodických pokynů pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, schválených usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, v platném znění, pouze v případě, že bude plně slučitelné s právem EU. Odpovědnost za slučitelnost s právem EU ponese garant daného opatření.